

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

รายวิชา

การแต่งหน้าเพื่อการแสดง

รหัสรายวิชา 8071202

สาขาวิชานาฏศิลป์และศิลปะการแสดง
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ธนสิทธิ์ ชมชิด

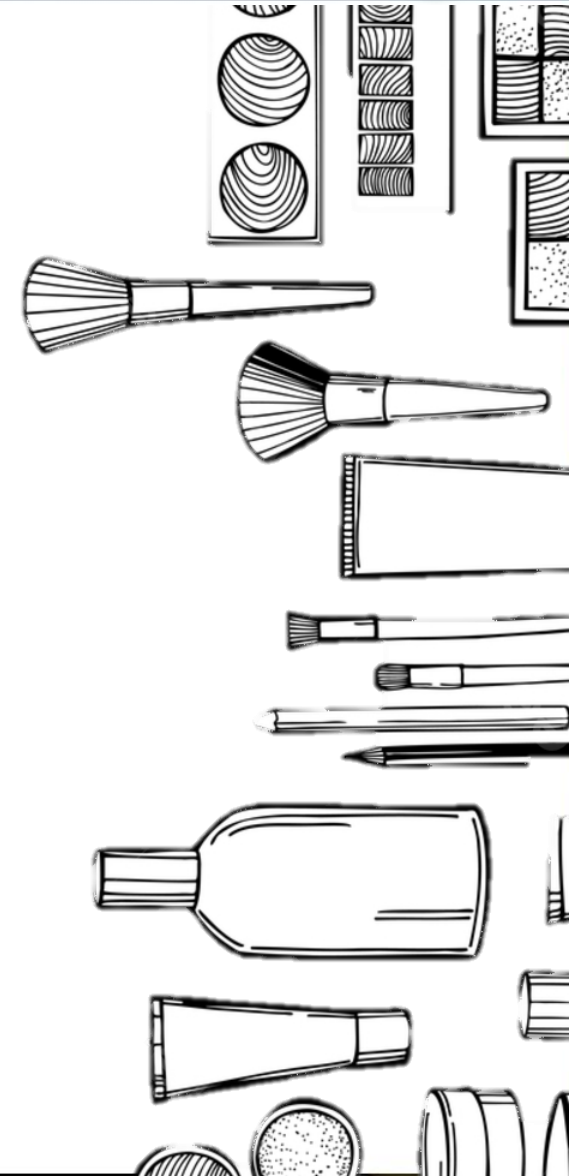

บทที่ 2

การออกแบบสร้างสรรค์การแต่งหน้า

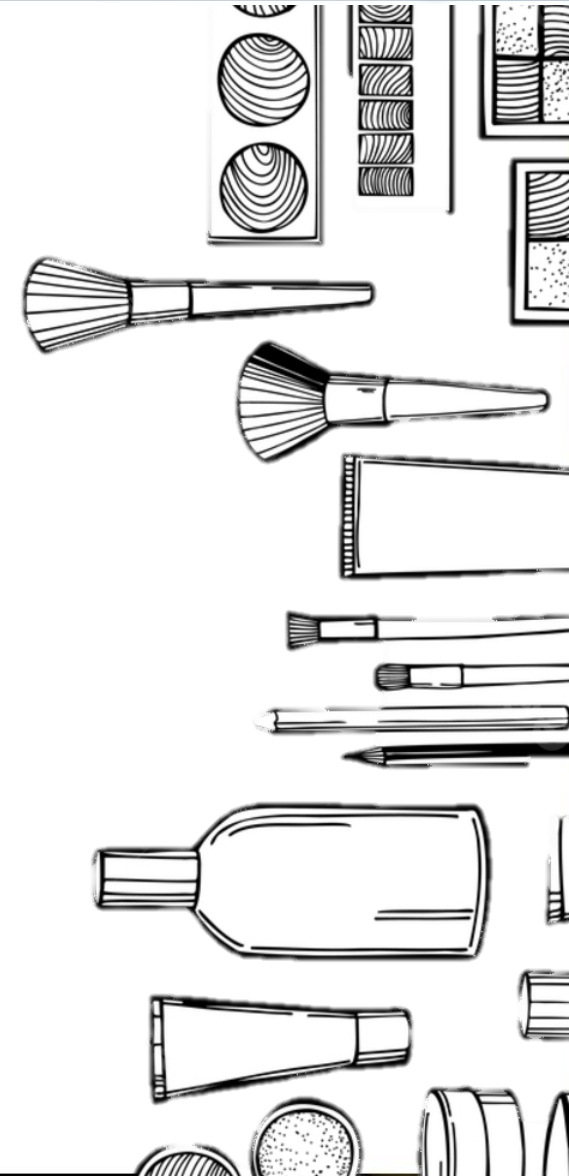

1. นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ นำไปสู่การออกแบบการแต่งหน้า
2. นักศึกษาสามารถใช้สัญญาณในการแต่งหน้าเพื่อการแสดง

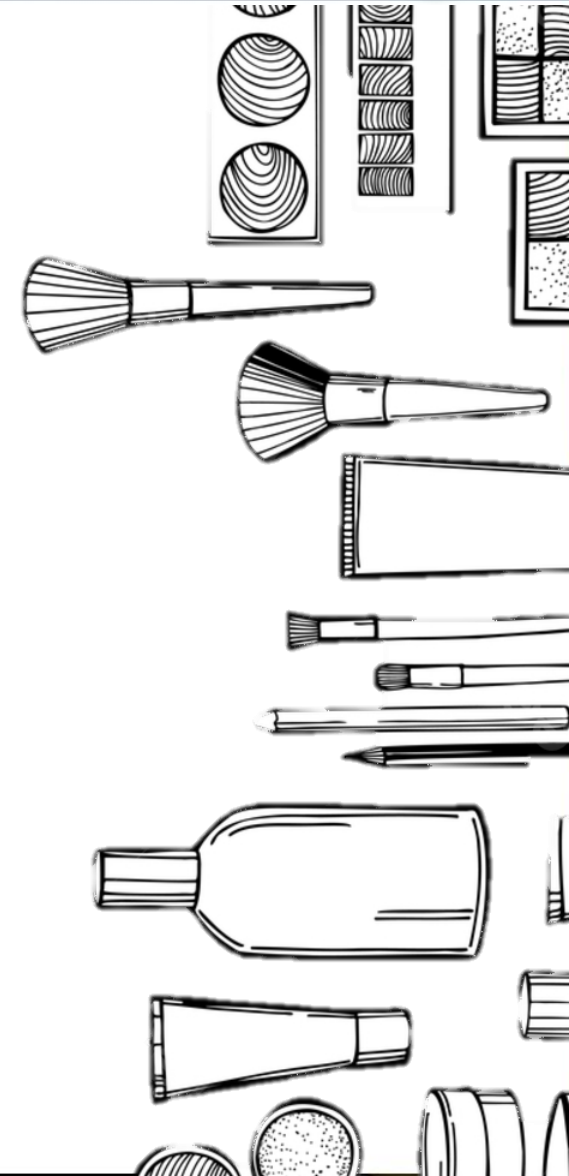
การออกแบบสร้างสรรค์การแต่งหน้า

การออกแบบสร้างสรรค์การแต่งหน้า คือ การคิดการแต่งหน้ารูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งการแต่งหน้านั้นเปรียบเสมือนศิลปะการสื่อสารทางอวัจนภาษาอย่างหนึ่ง ที่สามารถสร้างความหมายและตีความหมาย ผ่านมุมมองทางสัญวิทยา โดยการสร้างความหมายเหล่านี้ต้องอาศัยกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ที่มีความสำคัญกับองค์ความรู้ อีกทั้งผู้ที่สร้างความหมายเหล่านี้ ต้องถ่ายทอดกระบวนการความคิด ผ่านการสื่อสารศิลปะบนใบหน้าออกสู่สายตาประชาชน จะต้องเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มสังคมที่ให้ความสนใจ รวมถึงบุคคลในวงการที่เกี่ยวข้องด้วย

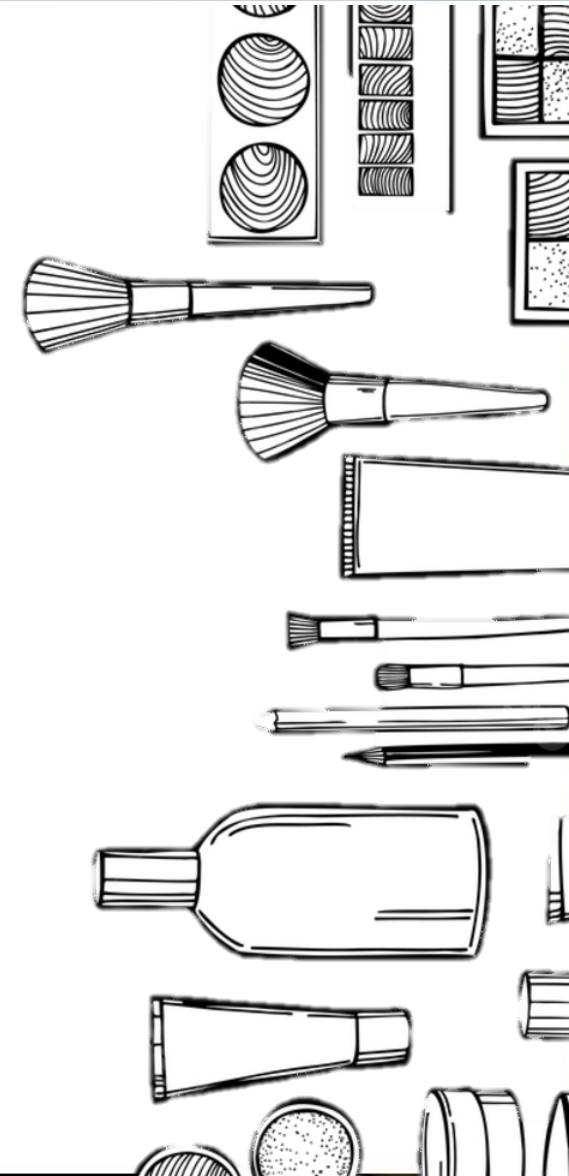
1. ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่มีอยู่ในตัวของมนุษย์เอง ซึ่งบางคนก็มีมาก บางคนก็มีน้อย หรือที่เข้าใจว่า ความคิดสร้างสรรค์อยู่ในความถนัด หรือความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์นอกจากจะเกิดมาเฉพาะตัวบุคคลแล้วยังสามารถเกิดขึ้นได้ จากการสะสมประสบการณ์และการแก้ปัญหา (ทองเจือ เขียดทอง, 2551, หน้า 66)

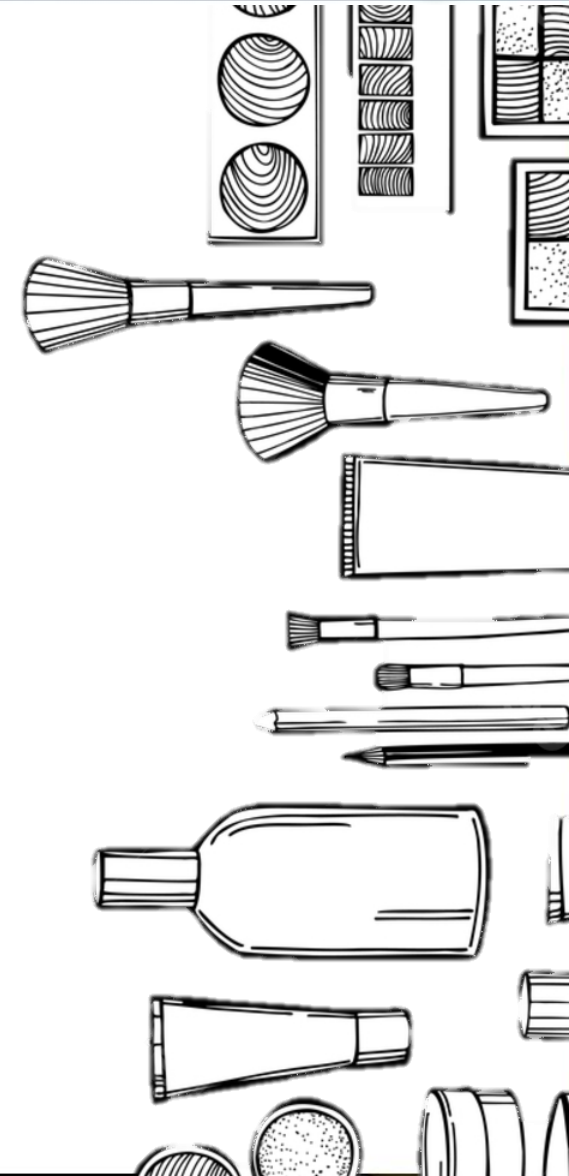
2. องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ที่สำคัญประกอบด้วย ความคิดคล่องแคล่ว หมายถึง ปริมาณของความคิดที่ไม่ซ้ำกัน ความคิดยืดหยุ่น หมายถึง ความคิดได้หลายประเภท ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความคิดที่แปลกใหม่ และความคิดละเอียดลออ หมายถึง ความคิดในรายละเอียดเพื่อขยายความคิดหลักให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยความคิดคล่องแคล่ว และความคิดยืดหยุ่น เป็นพื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์ ส่วนความคิดริเริ่มนั้นทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา และความคิดละเอียดลออ ทำให้ความคิดนั้นมีรายละเอียดในการคิดมากขึ้น

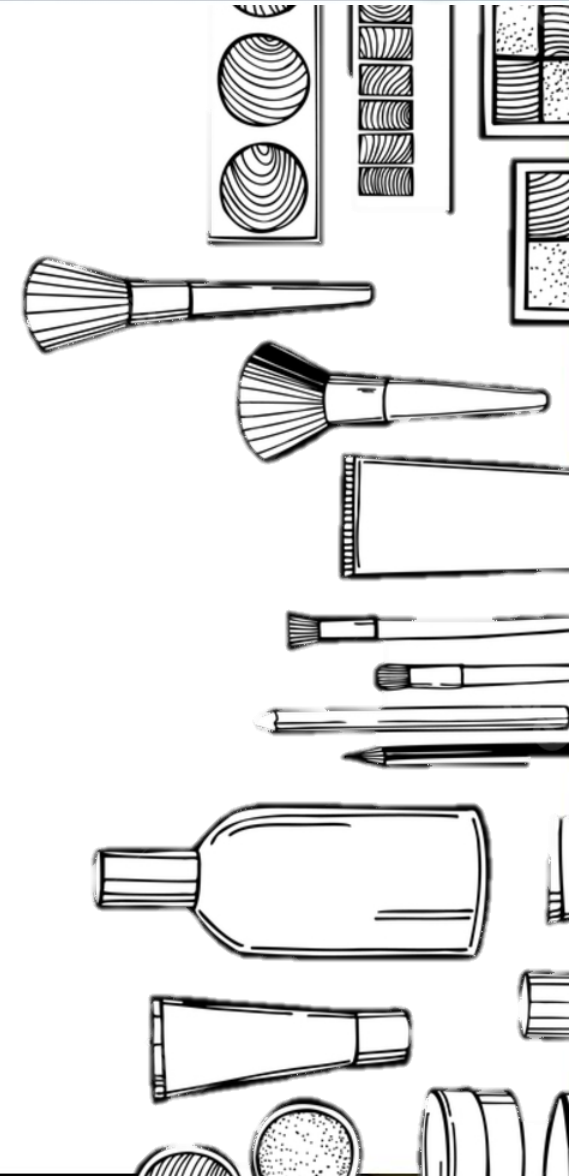
3. กระบวนการของความคิดสร้างสรรค์

กระบวนการความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง วิธีการคิดหรือกระบวนการทำงานของสมองอย่างเป็นขั้นตอน ตลอดจนมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้สำเร็จ (พัฒน์นรี อรุณสิทธิ์, 2560, หน้า 61)

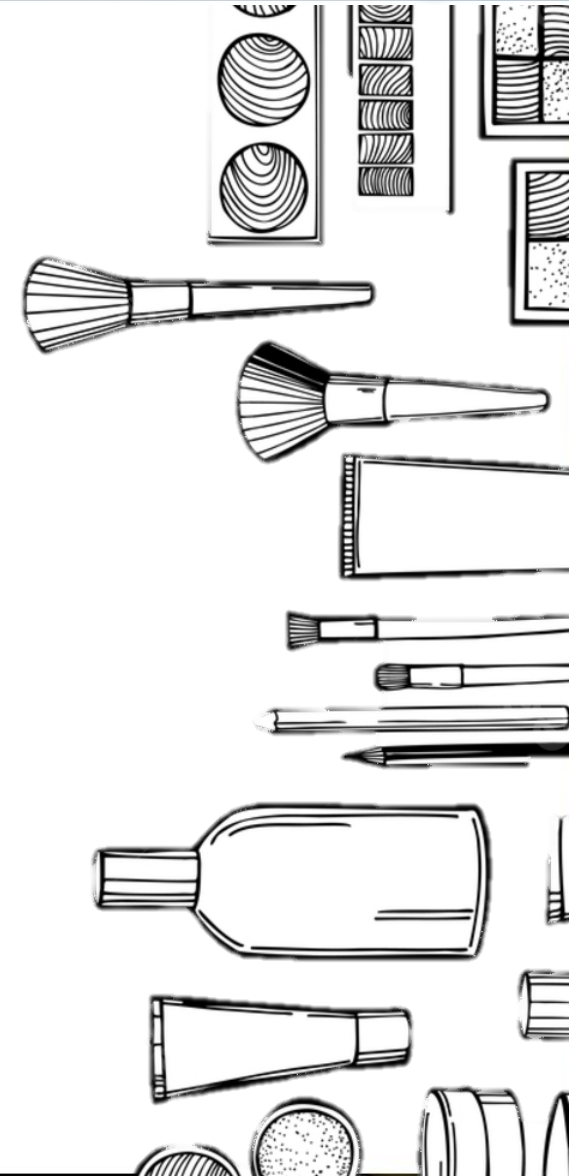
หลักการสร้างสรรค์การออกแบบการแต่งหน้า

การจินตนาการของผู้ที่เป็นช่างแต่งหน้าในการสร้างนิมิตร
ได้เกิดขึ้นมาจากภายในจิตใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้รังสรรค์และ
จินตนาการโดยการแต่งหน้าเพื่อการแสดงแต่งลอกเลียนแบบ
การแต่งหน้าเพื่อการแสดงเกิดจากการจินตนาการ โดยปราศจาก
การอ้างอิงจากตัวหมายถึง ตามกระบวนการสื่อความหมาย ความ
จริงต่าง ๆ ถูกลดความสำคัญ ลงอย่างชัดเจน เกิดเป็นความจริงเชิง
สมมุติ ที่ไม่จำเป็นต้องอ้างอิงและไม่ต้องการหาความเป็นจริงอีกต่อไป
การที่จะเข้าใจถึงความหมายของการแต่งหน้าเพื่อการแสดงได้ต้องมี
ความเข้าใจถึงสัญลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป

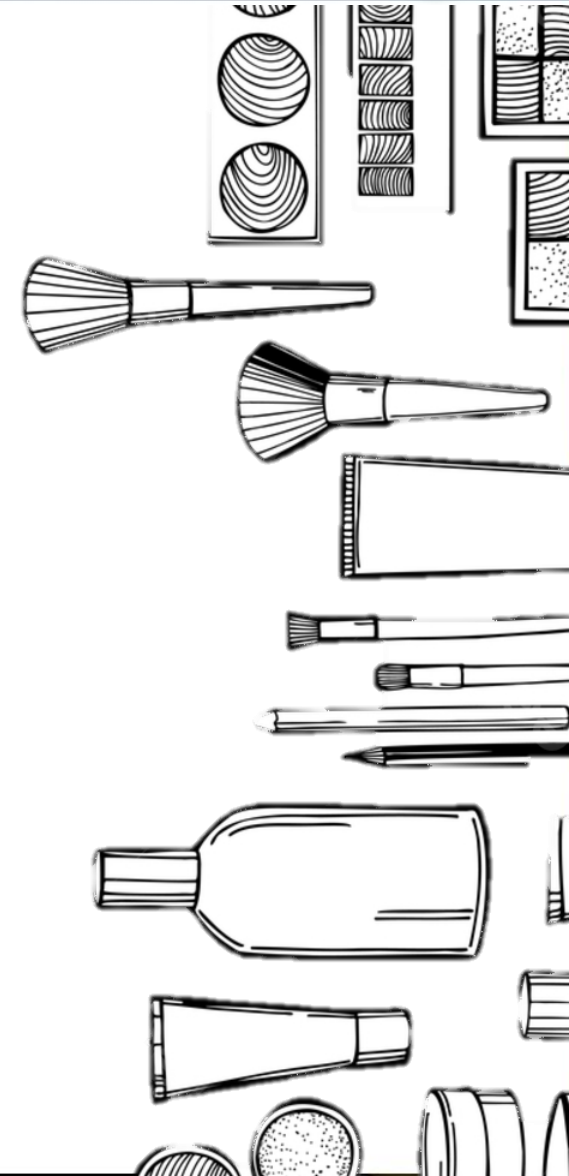
1. กระบวนการทางความคิดและตีความหมาย

กระบวนการทางความคิดและตีความหมายของการแต่งหน้าเพื่อการแสดงให้ออกมาเป็นเรื่องราวตามประสบการณ์การแต่งหน้าและภูมิหลังของการแต่งหน้าเพื่อการแสดง บางครั้งสารที่ผู้แต่งหน้าและผู้สร้างงานต้องการจะสื่อสารให้ผู้ชมได้รับทราบจากการแต่งหน้าอาจไม่จำเป็นต้องอยู่ในบทสรุปเดียวกัน

2. การออกแบบการแต่งหน้า

นักออกแบบการแต่งหน้า นักศิลปะการแต่งหน้า ช่างแต่งหน้า คือ บุคคลที่สร้างศิลปะบนใบหน้าของนักแสดงให้ออกมามีความสวยงาม หรือเป็นเอกลักษณ์ตามบทบาทที่ได้รับ มีลักษณะที่เป็นการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นเสมอ (จินบุญ นุชน้อมบุญ, 2563)

2.1 ศิลปะการแต่งหน้าและการออกแบบ

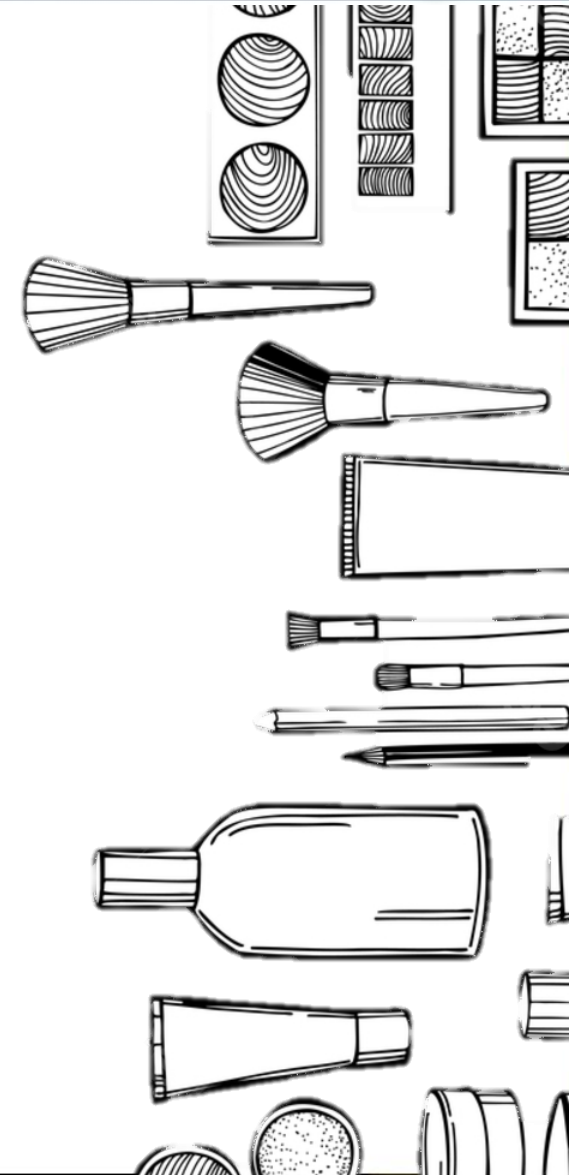
นักออกแบบแต่งหน้าเผชิญกับความท้าทายที่ไม่ซ้ำกันในการผลิตใด ๆ ทั้งสร้างสรรค์และปฏิบัติ ต้องสร้างรูปลักษณะที่เหมาะสมกับรูปแบบของงานที่จัดขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของงานนั้น ๆ

2.2 หน้าที่ของนักออกแบบการแต่งหน้า

การศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การร่วมกันกำหนดแนวความคิดในการออกแบบและพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานการแต่งหน้าด้วยรูปแบบของการทำงานเป็นทีม

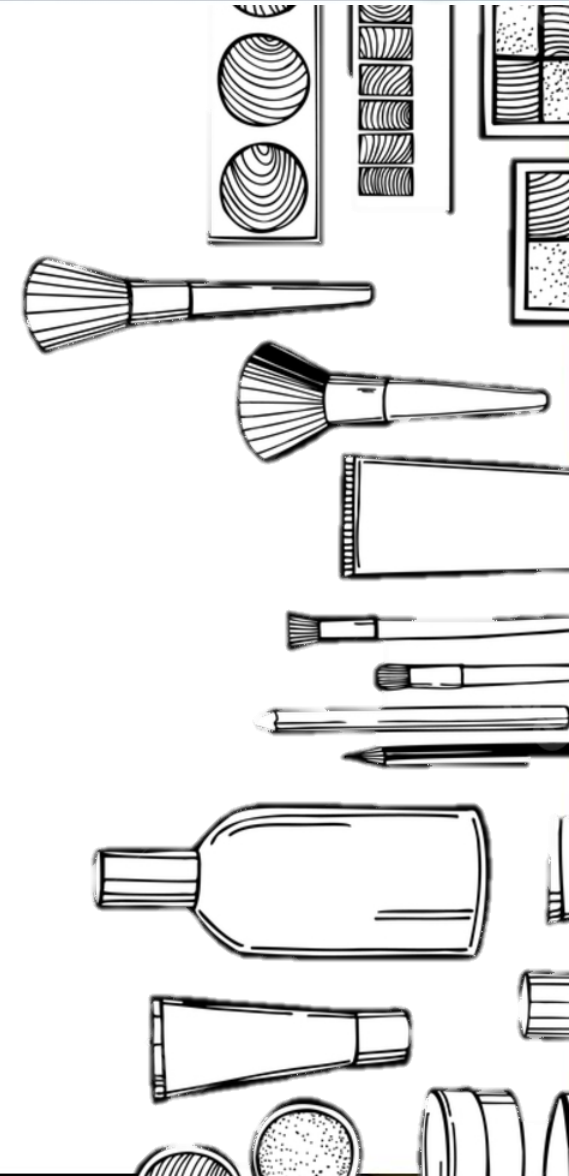
2.3 รูปแบบวิธีการออกแบบการแต่งหน้า

การออกแบบการแต่งหน้านั้น ควรมีการกำหนดหลักแนวคิด ในการออกแบบ และสร้างสรรค์การแต่งหน้า

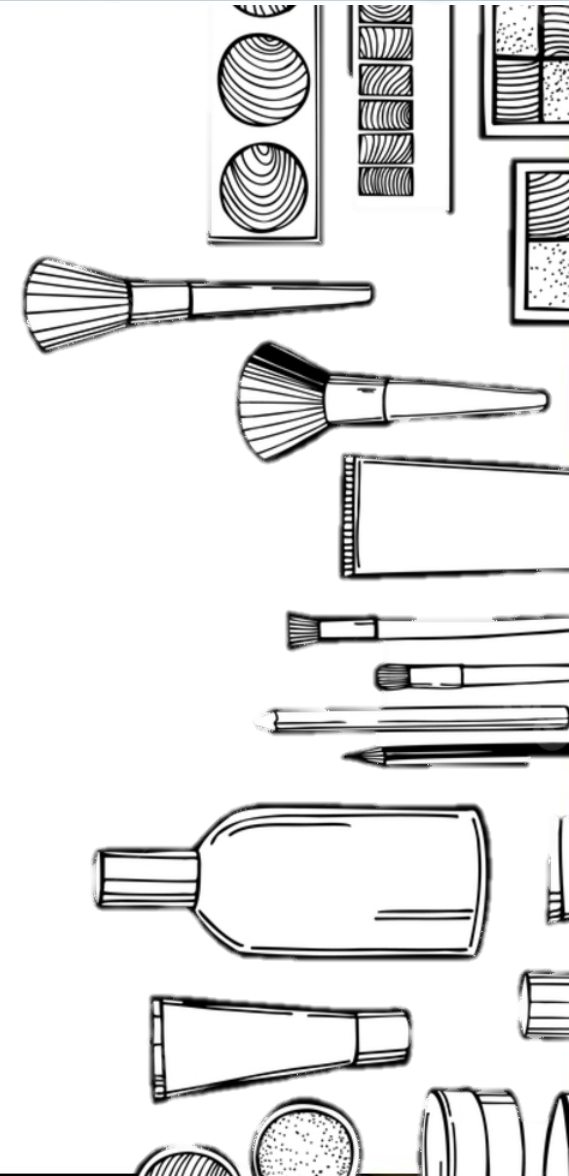
ทฤษฎีสัญญะ

สัญญะ เป็นศาสตร์ที่ศึกษากระบวนการเกิดสัญญะและความหมายของสัญญะนั้น คือ “การตีความความหมาย การแปรเปลี่ยน รวมทั้งวิเคราะห์ความเห็นจากสิ่งที่ผู้สื่อสารที่อยู่เบื้องหลังวิถีชีวิต ภาพที่เห็นที่เป็นอยู่ดังกล่าว” ในทางศิลปะการแสดง นิยมใช้แนวคิดในการสื่อสารด้วยสัญญะที่สื่อสารไปสู่ผู้ชม

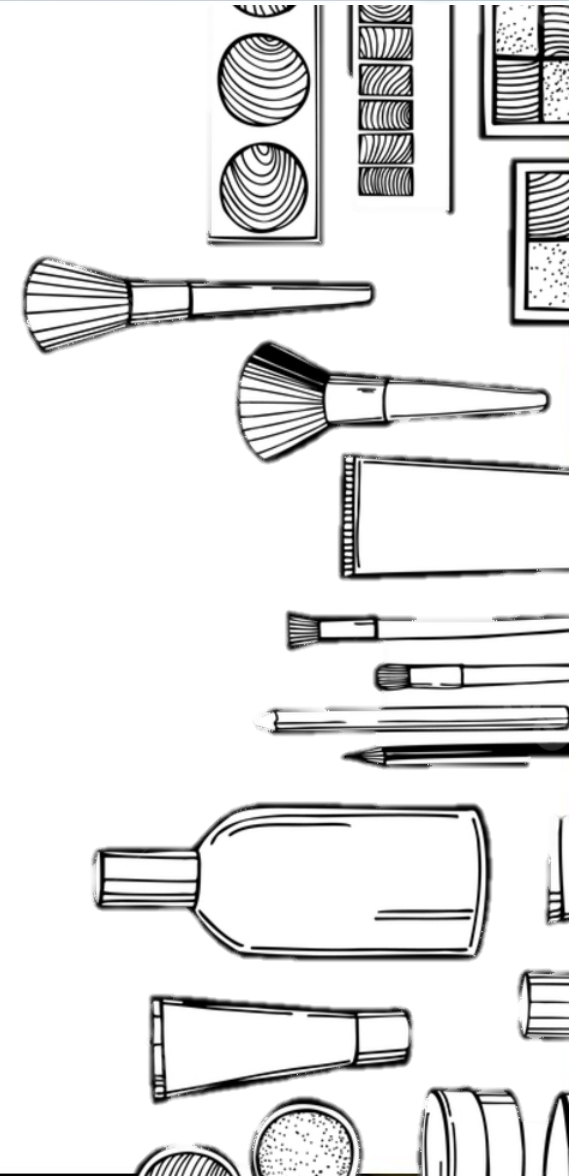
1. สัญญาศาสตร์ของความคิดมนุษย์

“สัญญาศาสตร์” หรือ “สัญญาวิทยา” เป็นคำที่นักปรัชญาชาวอเมริกัน (ค.ศ.1839-1914) ใช้และทำให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายในวงวิชาการในสหรัฐอเมริกา ส่วน “สัญญาวิทยา” เป็นคำที่นักภาษาศาสตร์ชาวสวิสผู้มีชื่อเสียง คือ (ค.ศ.1857-1913) ตั้งขึ้น และนิยมใช้ในหมู่นักวิชาการชาวยุโรป

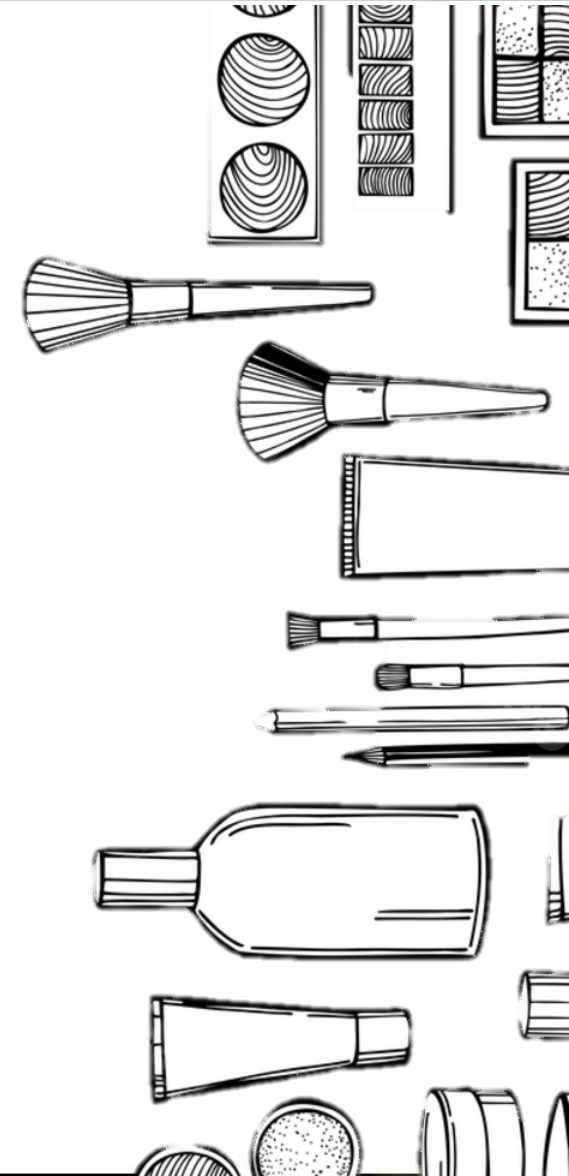
2. ประเภทของสัญญาณ

กาญจนา แก้วเทพ อธิบายว่า หากนำเอาระยะห่างขององค์ประกอบทั้ง 2 ส่วน ของสัญญาณ คือตัวหมาย และ ตัวหมายถึง มาจัดประเภท สามารถแบ่งประเภทของสัญญาณได้เป็น 3 รูปแบบ คือ รูปเหมือน ดรรชนี และสัญลักษณ์ (กาญจนา แก้วเทพ, 2541, หน้า ข)

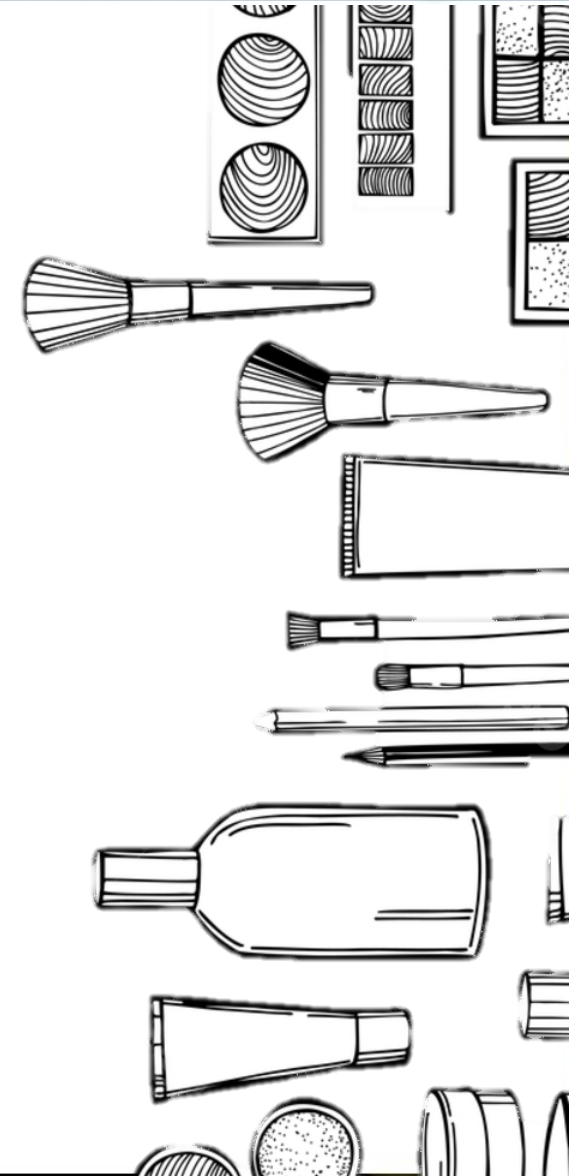
3. การประกอบสร้างความหมายด้วยการแต่งหน้า ตัวละครตามแนวทางสัญญวิทยา

การสร้างความหมายด้วยการแต่งหน้าของตัวละคร สามารถแนวคิดหลังสมัยใหม่ มาใช้ในการสื่อความหมายของการแต่งหน้าตัวละคร (กฤษณ์ คำนนท์, 2565, หน้า 385-387) การใช้สัญลักษณ์ เป็นการสื่อสารในเชิงสัญญวิทยาที่สัญลักษณ์หนึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงสถานะของมันไปสู่อีกเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์หนึ่ง และกระตุ้นให้เกิดเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์อื่น ๆ การประกอบสร้างความหมายด้วยการใช้ความเป็นคู่ตรงข้าม เป็นแต่งหน้าสร้างคาแรคเตอร์บุคลิกลักษณะของตัวละครที่มีหลายมิติ

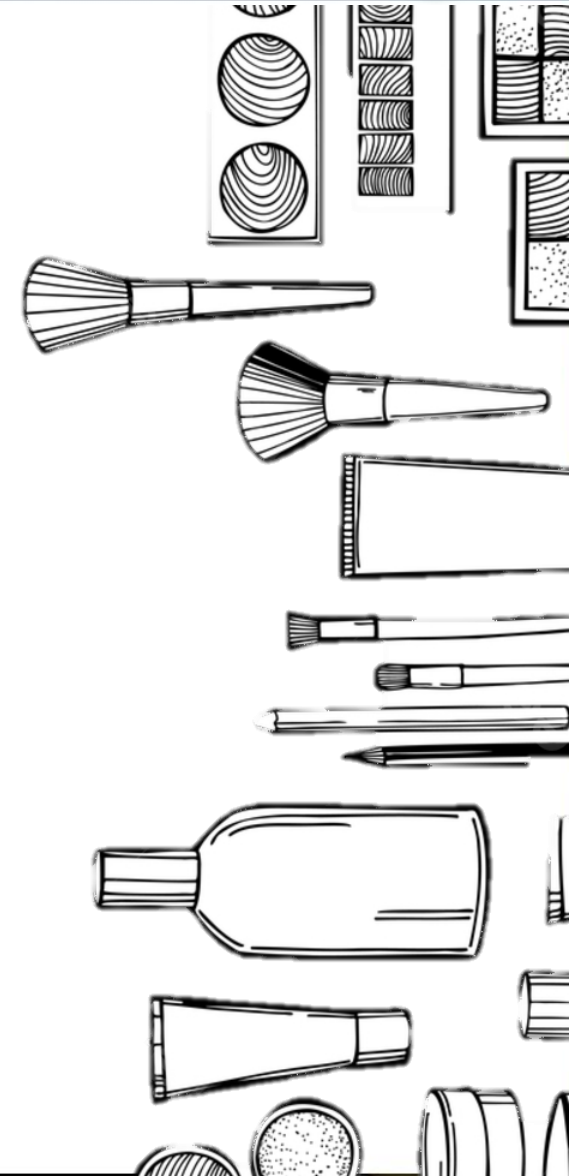

ทฤษฎีสีสำหรับแต่งหน้า

ความรู้เบื้องต้นเรื่องทฤษฎีสีมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการแต่งหน้า ต้องทราบถึงคุณสมบัติของสี ค่าน้ำหนักของสี ความเข้มความอ่อนของสี โทนสีร้อนและโทนสีเย็น ความรู้สีของสีแต่ละสี ที่มีแตกต่างกันรวมถึงโทนสีที่ใช้ในการแต่งหน้าที่ควรมีความสัมพันธ์กับสีเครื่องแต่งกายสามารถนำความรู้เรื่องสีไปประยุกต์ใช้กับวิธีการแต่งหน้าได้ เช่น วิธีการเลือกใช้สีเครื่องสำอางที่ต้องสัมพันธ์กันในการแต่งหน้าแต่ละขั้นตอนกับทุกสัดส่วนบนใบหน้าโดยการนำทฤษฎีค่าน้ำหนักของสี มาใช้เป็นหลักแนวคิดในการเกลี่ยและแรเงาเครื่องสำอางที่ใช้แต่งหน้า

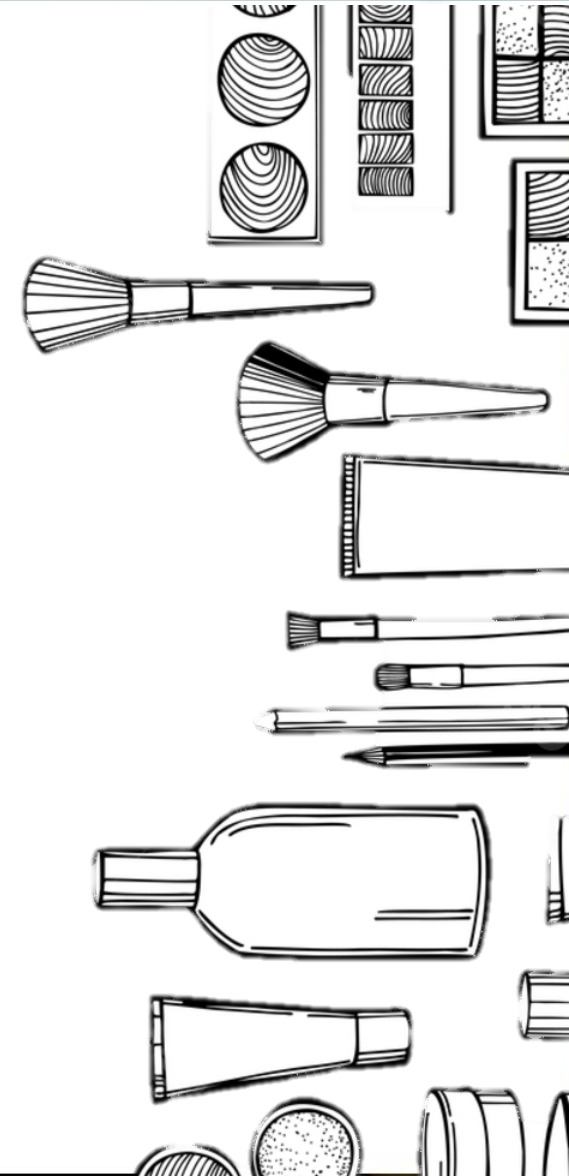

จากสีเข้มให้เป็นสีอ่อนหรือแม้แต่การเลือกใช้โทนสีร้อนโทน
สีเย็น และสีที่ตัดกันเพราะจะทำให้สีสันทึ่ปรากฏมีความเหมาะสม
รวมถึงวิธีการผสมสีเครื่องสำอางเพื่อให้เกิดโทนสีใหม่ ๆ อันเกิด
ประโยชน์สำหรับพื้นฐานในการแต่งหน้าทุกประเภท (พหุลักษณ์
กนิษฐบุต, 2560, หน้า 96-100)

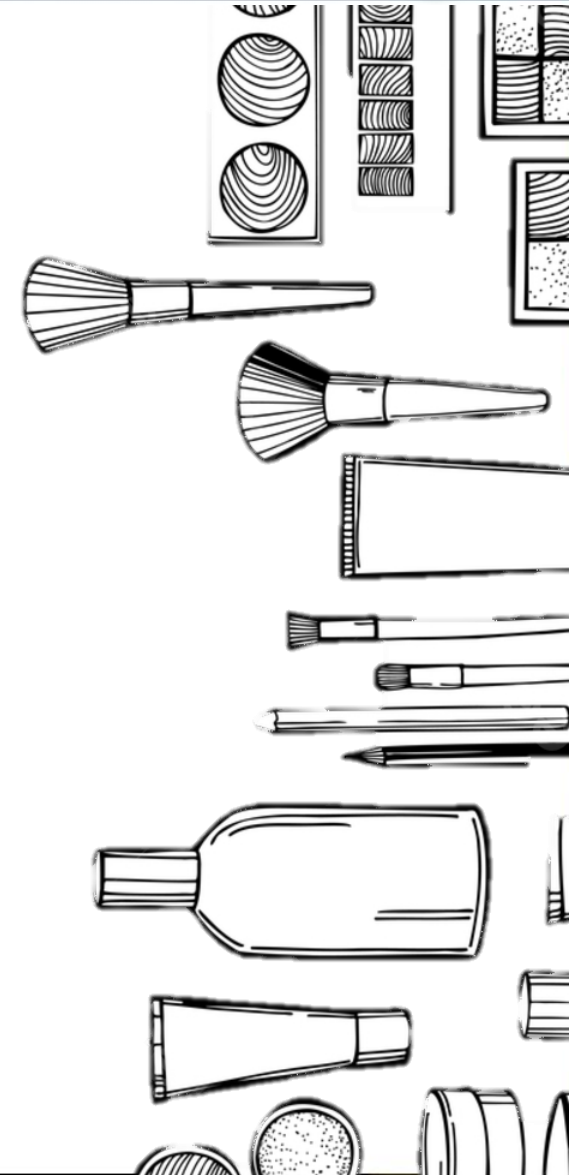
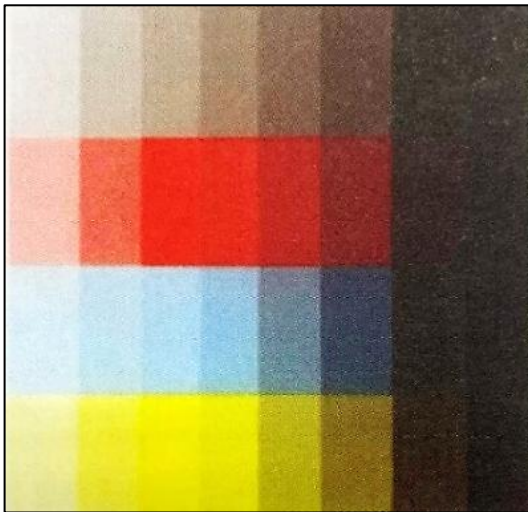
1. คุณสมบัติของสี

ทฤษฎีสีหลายทฤษฎีได้แยกคุณสมบัติของสีไว้ 3 คุณสมบัติ คือ สีแท้ น้ำหนักสี และความเข้มข้นของสีทั้งหมดที่กล่าวไว้ข้างต้นล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการแต่งหน้าและผู้ที่ประกอบอาชีพแต่งหน้า เนื่องจากเป็นความรู้พื้นฐานที่นำไปใช้ในการเลือกใช้โทนสี เครื่องสำอางให้เหมาะสมกับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น สีเครื่องแต่งกายรวมถึงแสงที่มีอิทธิพลต่อสีของเครื่องสำอางอีกด้วย

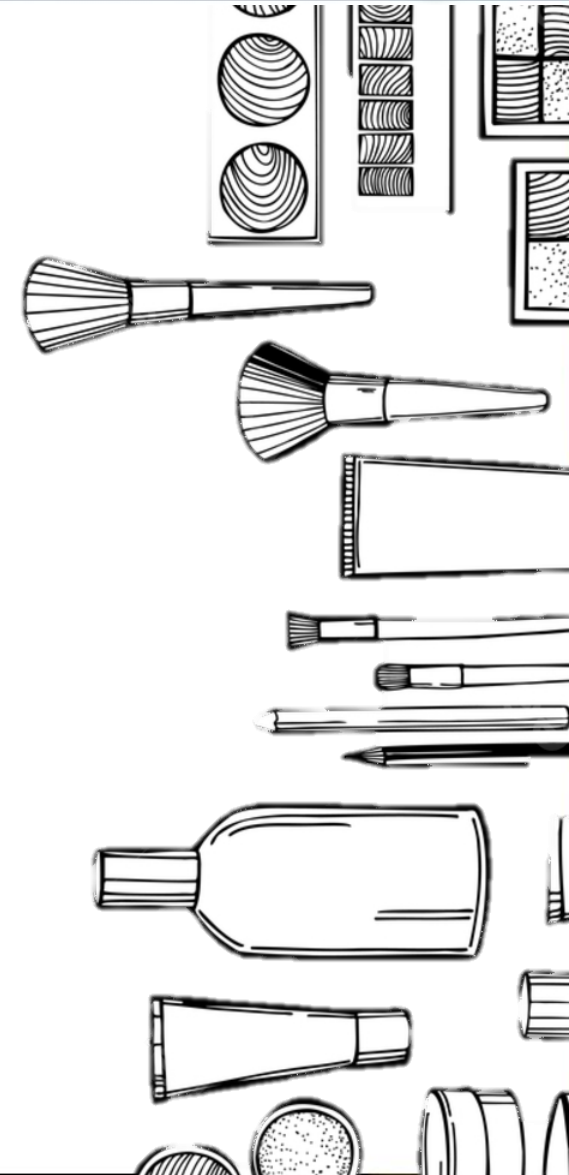
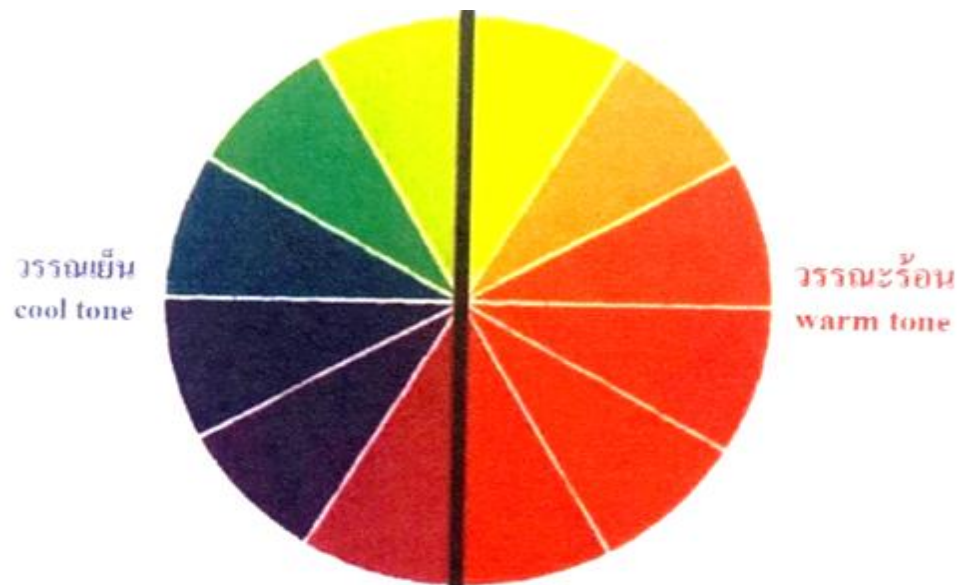
2. ค่าน้ำหนักของสี

ค่าน้ำหนักของสี หมายถึงสีที่สัมผัสกับความเบาความหนักความอ่อนความแก่ของสีใด สีหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับสีเทาด้วยได้น้ำหนักจากการผสมสีขาวไปสู่สีดำหลายน้ำหนักโดยเปรียบเทียบจากน้ำหนักขาวดำ

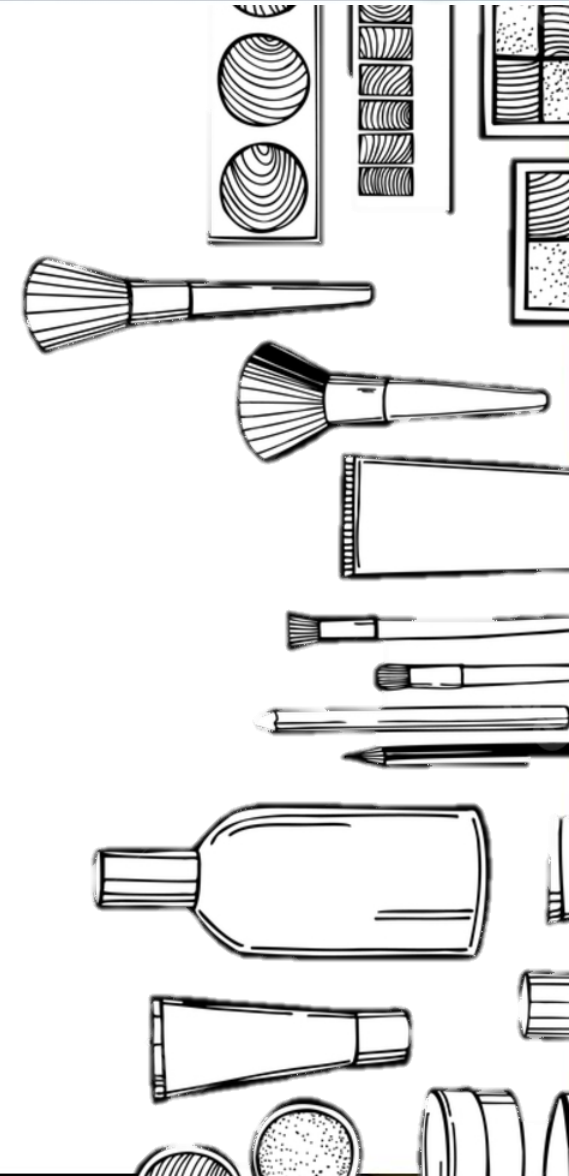
3. วรรณะของสี

วรรณะของสี คือสภาพสีที่ทำให้ความรู้สึกที่ไม่ขัดกับสายตาจาก
วงจรสีธรรมชาติโดยแบ่งออกเป็นสองโทนสีคือสีโทนร้อนและสีโทนเย็น

บทสรุป

การออกแบบสร้างสรรค์การแต่งหน้า ผู้เรียนต้องศึกษาและเข้าใจในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ สัญญะวิทยา หลักการสร้างสรรค์การออกแบบการแต่งหน้า และการจัดแสดงนำเสนอผลงาน ทั้งนี้สามารถนำมาบูรณาการณ้เข้าร่วมกัน เกิดเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์การแต่งหน้าโดยมุ่งศึกษาหลักการวิธีการสร้างสรรค์และการออกแบบ

คำถามท้ายบท

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายความหมายของความคิดสร้างสรรค์
2. องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ของ **dalton** มีกี่ประการ และมีประการใดบ้าง
3. จงอธิบายกระบวนการของความคิดสร้างสรรค์
4. จงอธิบายความหมายของสัญญาณ
5. การถือกำเนิดของ สัญญาณ เกิดขึ้นในช่วงใด
6. จงอธิบายหลักการของการแตงหน้าร่วมสมัย
7. คุณลักษณะของการออกแบบการแตงหน้า ควรมีอย่างไร
8. รูปแบบวิธีการออกแบบการแตงหน้าต้องคำนึงการนำเสนอข้อมูลใดบ้าง
9. วรรณะของสี สามารถแบ่งออกเป็นกี่โทน อะไรบ้าง
10. จงอธิบายคุณสมบัติของสี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม